

«خانه ملت» بی‌توجه به خواست ملت

طراحان و موافقان «طرح صیانت» با طرح اتهام علیه منتقدان بر نظر خود پا فشاری می‌کنند

«خانه ملت» تعبیری است که حالا پس از 115 سال مشروطه‌خواهی ایرانیان، احتمالاً کمتر کسی را پیدا می‌کنیم که نداند به چه معنا و در وصف کدام يك از نهادهای حاکمیتی به کار می‌رود. دست‌کم از میان شهروندانی که به‌طور نسبی امور سیاسی و مدنی را پیگیری می‌کنند، بعید است کسی نداند وقتی از «خانه ملت» صحبت می‌کنیم، منظور و مقصود کلامان نهاد پارلمان است. نهادی که طی کمتر از نیم‌قرن اخیر یعنی دوران جمهوری اسلامی، با عنوان «مجلس شورای اسلامی» فعال است و پیش از آن، مشخصاً از سال 1285 تا زمستان 1357 با عنوان «مجلس شورای ملی» فعالیت می‌کرد. البته ملاحظاتی هم در این راستا مطرح است که نمی‌توان نادیده‌شان گرفت. ملاحظاتی از جمله اینکه در دوره پهلوی دوم با توجه به ساختار دومجلسی قوه مقننه، کنار این مجلس شورای ملی، يك مجلس سنا نیز فعال بود. همین‌طور ملاحظه دیگر درباره همین تعبیر «خانه ملت» و آن، اینکه این تعبیر عمري به مراتب کوتاه‌تر از مشروطیت ایرانی دارد و حدود يك قرن پیش، تعبیری چون «دارالظفر» و «عدل‌المظفر» بودند که در وصف نهاد پارلمان به کار می‌رفت. فارغ از این حواشی اما این سال‌های اخیر «خانه ملت» به کرات در وصف نهاد پارلمان و حتی به جای عنوان «مجلس شورای اسلامی» به کار رفته و به يك ویژگی اساسی و کلیدی پارلمان ارجاع می‌دهد و چنانکه به روشنی قابل درک است، اینکه پارلمان نهادی است به منظور فراهم کردن شرایط اعمال حاکمیت شهروندان و ایفای نقش در اداره مملکت. به همین دلیل هم هست که مجلس عملاً انتخابی‌ترین قوه در میان قوای سه‌گانه است و این ویژگی البته نه لزوماً مختص نظام سیاسی جمهوری اسلامی در ایران، بلکه مشخصه تمامی نظام‌های سیاسی است که با عنوان جمهوری و بر پایه اصول دموکراسی و تفکیک قوا تشکیل شده و فعالند. مجلس بر اساس، نهادی است که نه تنها تمامی اعضای با رای مستقیم ملت بر سر کار می‌آیند، بلکه تصمیم‌گیری بر پایه خرد جمعی و استفاده از رای‌گیری، در تمامی امور و شوون درونی‌اش جاری و ساری است. با این همه اما گاه اتفاقاتی در پارلمان می‌افتد و مسائلی از جانب برخی اعضای پارلمان مطرح می‌شود که تسری اصول دموکراسی و حاکمیت خواست و نظر ملت را دست‌کم با پرسش روبه‌رو می‌کند. اتفاقات و اظهاراتی که ظرف یکی، دو روز گذشته با محوریت بحث از طرحی جنجالی رقم خورد که از قضا مشخصاً با حقوق و زندگی روزمره و البته کار و معیشت یکایک شهروندان ایرانی در ارتباط است. طرحی که ابتدا از سوی یکی از اعضای جبهه پایداری در کمیسیون فرهنگی مجلس دهم مطرح شد و پس از آنکه در آن دوره به

نتیجه نرسید، با روی کار آمدن مجلس یکدست اصولگرای یازدهم، بار دیگر مورد توجه طیفی خاص از نمایندگان فعلی قرار گرفته و در این مدت چند نوبت نام و البته محتوایش تغییر کرده اما در حال حاضر به اختصار «طرح صیانت» نام گرفته و مربوط است به نحوه فعالیت کاربران در شبکه‌های اجتماعی و به‌طور کلی حدود فعالیت در فضای مجازی و برخط.

حمله به مخالفان به سبک پایداری

در این میان اما دیروز در حالی بیژن نوباوه وطن در قامت نایب‌رییس کمیسیون فرهنگی و البته نماینده مردم تهران در مجلس در اظهاراتی عجیب، تعابیری ناشایست را در وصف مخالفان این طرح که از قضا بسیار هم پرتعدادند، مورد استفاده قرار داده که پیش‌تر مرتضی آق‌آبادی، رییس کمیسیون فرهنگی که او نیز همچون نوباوه، به نمایندگی از مردم تهران در مجلس حاضر است، بر پافشاری بر خواست و نظر خود به‌رغم انبوه مخالفت و اعتراض شهروندان تأکید کرده بود. نکته حایز اهمیت دیگر آنکه این دو نماینده از یک منظر دیگر نیز به یکدیگر شباهت و قرابت دارند و آن، اینکه هر دو از اعضای شاخص جبهه پایداری هستند. نوباوه که دیروز با خبرگزاری برنا در رابطه با این طرح بحث‌انگیز به گفت‌وگو نشسته، در بخشی از سخنانش با اشاره به آنچه «هجمه علیه طرح صیانت» خوانده، گفته است: «این افراد به ضرس قاطع یا اصلاً طرح را نخوانده‌اند و اطلاعی از آن ندارند یا کسانی هستند که در پازل دشمن بازی می‌کنند!» این در حالی است که جز اصحاب رسانه و البته جمعی به نسبت پرتعداد از چهره‌های سیاسی و نمایندگان ادوار و البته کارشناسان، تعداد قابل‌توجهی از شهروندان نیز در پویشها و کارزارهایی که طی ماه‌های گذشته به‌رغم تمامی فشارها و ملاحظات به راه انداخته‌اند، مخالفت خود را با تصویب این طرح علنی کرده و در بسیاری موارد برخلاف آنچه این نماینده مجلس گفته، با طرح ادله و شرح استدلال کارشناسی، از نگرانی‌شان نسبت به عواقب تصویب آن سخن گفته‌اند. نوباوه اما معتقد است مخالفان دنبال این هستند که قانونی در این خصوص وجود نداشته باشد، «زیرا می‌خواهند ضد قانون عمل کنند.» او از این نیز فراتر رفته و با طرح اتهام نسبت به مخالفان گفته که آنان، «افراد آزادی هستند که فساد و فحشا ایجاد می‌کنند؛ به همین دلیل، با این طرح مخالفت می‌کنند.» جالب آنکه این نماینده مجلس در حالی اینچنین مخالفان را هدف اتهام‌زنی قرار داده که در ادامه تأکید دارد: «در جایگاه نماینده مردم به دنبال این هستیم که حقوق مردم پایمال نشود.»

خیز شهروندان برای یک میلیون امضای دوم؟

حدود 24 ساعت پیش از انتشار این سخنان نایب‌رئیس عضو جبهه پایداری کمیسیون فرهنگی مجلس یازدهم اما چنانکه اشاره شد، رئیس این کمیسیون که او نیز از جمله پایداری‌های شاخص پارلمان است، در حاشیه یک نشست و در راستای تاکید بر اهمیت آنچه «کار جهادی و مجاهدانه» خوانده، به ماجرای اصرار طراحان طرح صیانت بر بررسی و تصویب آن مبتنی بر اصل 85 قانون اساسی پرداخته که به موجب آن، تصویب طرح در یک کمیسیون و با رای 23 عضو آن انجام شده و باین نیاز از رای صحن مجلس خواهد بود. مرتضی آقائهرانی که مدعی است مخالفان بررسی این طرح جنجالی مبتنی بر اصل 85 قانون اساسی، «در یک روز ۲۰ هزار فحش» به او داده و «۱۲۰ هزار پیج علیه ما راه انداختند»، تاکید کرده است: «اگر ۱۰۰ میلیارد پیج هم ساخته می‌شد، ما کار خودمان را خواهیم کرد؛ چراکه ما به راه خودمان یقین داریم.» او اما درحالی صراحتاً کار خود و همفکرانش را «بهتر از همه جهان» خوانده که چنانکه اشاره شد، مخالفان این طرح بسیار پرشمارند و از قضا از جمله شهروندان همین مرز و بوم. مخالفانی که تنها در یکی از اقدام‌های خود برای رساندن صدای انتقاداتشان به گوش آقائهرانی و نوباوه و دیگر ساکنان این روزهای «خانه ملت»، دست به کار راه‌اندازی کارزاری مجازی جهت جمع‌آوری امضا شده و بیش از یک میلیون نفر را با خود همراه کردند. کارزاری که حدود 3 ماه پیش فعالیت خود را ابتدا برای یک بازه زمانی 3 ماهه آغاز کرد و درحالی که 15 مهرماه یعنی کمتر از یک هفته پیش موفق به جمع‌آوری یک میلیون و 98 هزار و 699 امضا شد، ظاهراً قرار است این روند را تا 3 ماه دیگر یعنی تا روز 15 دی‌ماه ادامه دهد تا مگر با افزایش تعداد امضاها بتواند بر نمایندگان‌شان در مجلس تاثیر بگذارند. هرچند بعید است نمایندگانی که نسبت به خواست یک میلیون نفر از شهروندان بی‌توجه هستند، نسبت به خواست بیش از یک میلیون انعطاف نشان بدهند.

مدیریت اینترنت را نظامی نکنید!

این درحالی است که همزمان با این مخالفت‌های گسترده از جانب شهروندان، بسیاری از چهره‌های سیاسی و کارشناسان نیز به استدلال در عواقب تصویب این طرح پرداخته و از جمله همین دیروز احمد مازنی، نماینده اصلاح‌طلب دوره دهم مجلس که از قضا به عنوان رئیس کمیسیون فرهنگی مجلس قبل، از نزدیک در جریان روند تدوین طرح اولیه بوده، با تاکید بر اینکه «جامعه به نیت طراحان طرح صیانت اعتماد ندارد»، بی‌اعتمادی بسیاری از هنرمندان، دانشگاہیان و حوزویان به طراحان را ناشی از این خوانده که «اشخاصی که به دنبال تصویب طرح

صیانت هستند، هدفشان از طرح صیانت، کنترل مخالفان سیاسی و جناحی است.» مازنی همچنین با بیان اینکه «یکی از افتخارات جمهوری اسلامی این است که بنا بر قانون اساسی تمامی مذاکرات مجلس باید از رادیو به صورت زنده پخش شود»، بررسی طرح صیانت مبتنی بر اصل 85 و در یک کمیسیون به جای صحن علنی را عاملی در دامن زدن به این بی‌اعتمادی خوانده و در ادامه با اشاره به محتوای طرح گفته است: «نمایندگان مدیریتی برای فضای سایبری تعریف کردند و این مدیریت را به سمت ستادکل نیروهای مسلح بردند که این موضوع همیشه مورد انتقاد بوده است؛ در حالی که بخشی از این فضا به نیروهای مسلح مربوط می‌شود نه تمامی آن.» رییس کمیسیون فرهنگی مجلس دهم با تأکید بر لزوم تامل و تدقیق دوچندان در مسیر بررسی این طرح بحث‌انگیز گفته است: «نظامی کردن مدیریت فضای سایبری به افزایش بی‌اعتمادی دامن می‌زند.»

عجب نماینده‌ای!

همزمان اما احمد زیدآبادی نیز به نحوی دیگر با این ماجرا روبه‌رو شده و با اشاره به آنچه پیش‌تر از مرتضی آقاهرانی نقل کردیم، در یادداشتی مختصر با عنوان «عجب نماینده‌ای»، نوشته است: «دبیرکل سابق جبهه پایداری انتظار دارد که مخاطب پس از شنیدن یا خواندن سخنانش بگوید: احسنت! عجب نماینده قاطع و سازش‌ناپذیری! مخاطب عاقل اما به او می‌گوید: فردی که این‌طور عیان، افکار عمومی را به هیچ می‌گیرد و به‌زعم خود، تره هم برای نظرات عموم جامعه خرد نمی‌کند، چه کارش به حضور در مجلسی که ادعای نمایندگی مردم را دارد؟» این روزنامه‌نگار در ادامه می‌نویسد: «چنین آدمی می‌تواند با پشت پا زدن به حکومت و دولت و سیاست و حکمرانی و زمامداری، علایق فردی خود را در گوشه‌ای از جامعه دنبال کند و به ریش افکار عمومی هم بخندد. اما در مقام یک مدعی زمامداری، او به چه حق و بنا به چه برهانی آشکارا نظرات مردمی را که مدعی نمایندگی آنهاست، این‌طور با افتخار نادیده می‌گیرد و تلویحا تهدید به آتش کشیدن قیصریه‌ای برای دستمالی می‌کند؟» زیدآبادی همچنین نوشته است: «تصور برخی تحلیلگران بر این است که برخی تصمیمات نادرست و پرهزینه حکومتی از سر ناآگاهی نسبت به میزان حساسیت جامعه به آن موضوع اتخاذ می‌شود، اما جالب اینکه مرتضی آقاهرانی ضمن اذعان به حساسیت بسیار شدید مردم به بحث اینترنت، باز هم قاطعانه بر اجرای نظر مغایر خود با افکار عمومی اصرار می‌ورزد!»

منبع: روزنامه اعتماد 21 مهر 1400 خورشیدی